

Severna Amerika

1. Nastanek:

a) Skalnoročje

-mlado nagubano, zaradi pritiska Am. plošče proti Tihooceanski, največji prelom je v zaledju sv. Andreja, možni so najhujši potresi

-veliko delujočih in ugaslih vulkanov, gejziri (park Yellowstone)

b) Kanadski ščit

-je stara gruda(3 milijarde let), prevladujejo stare kristalinske kamenine, nasute so z rečnimi naplavinami, nanosi vetra (puhlica)

c) stara nagubanega nastanka so Apalači, Atlantsko nižavje in Florida, stare kamenine so vidne le v Apalačih, možni manjši potresi, vulkanov ni

2. Naravna bogastva

-vseprisodno je ogromno rudnih bogastev, največ v Skalnem gorovju (nafta, zlato, baker, tudi železo), velike gozdne površine(tajge) v S Am., veliko rudovitne zemlje. Apalači in Kanadski ščit imajo veliko črnega premoga, zemlj. plina, nafte, svinca in cinka

3. Podnebje in kmetijstvo

a) na skrajnem S je izrazito polarno in subpolarno, rastejo tundre in tajge -ljudje izkoriščajo sečnjo lesa in rejo kožuharjev, izkoriščanje rudnih bogastev, poleti ribolov in lov na tjulne

b) v Skal. Gorovju prevladuje gorsko, rastje je odvisno od nadmor. višine

c) pravo puščavsko podnebje, v veliki kotlini, Dolini smrti in Mehiški visoki planoti, od koder koli pihajo vetrovi so suhi

d) subtropsko podnebje v Kaliforniji, pozimi nalivi in poplave, poletja vroča, dolga in suha (požari), 2 pridelka letno, gojenje povrtin in J sadja

e) ohlajeno oceansko je ob Kanadski, Tihooceanski obali in v S delu Apalačev, veliko dežja poleti in snega pozimi, vzrok je ledeni Labradorski tok

f) pravo celinsko je v osrednjem Am. nižavju, od velikih jezer do Mehiškega zaliva, ostre, suhe zime, poletja suha in vroča

-to je najpomembnejši poljedeljski del (svetovna žitnica), pas prerij, poljedeljstvo je ob rekah, pašniška govedo reja, ranči

4. Prebivalstvo:

a) prvotni prebivalci so bili indijanci in eskimi(INUITI)

Kanada

a) sodi med 5 največjih držav na svetu, ima 30 milijonov prebivalcev, omejeno priseljevanje

b) razlogi za državo bodočnosti:

-velikost države in ogromno rudovitne zemlje, pridelava 10-krat več hrane kot je prebivalstva, ogromna rudna bogastva, največ ob reki sv. Lovrenca in na robu Skalnega gorovja, ogromne količine lesa, kožuharji, izredne količine zdrave, pitne vode, ogromno energ. virov (uran, premog, nafta...)

c) prevladuje Angleško govoreče prebivalstvo, ¼ je francozev, ki zahtevajo avtonomijo v vseh uradnih ustanovah in javnih občinah pripada ji severno obrežje Velikih jezer, ob njih je pas zmernotoplo podnebje – primeren za kmetijstvo.

ZDA

1. Sodi med 5 največjih držav na svetu, okoli 300 milijonov prebivalcev, 15% od tega je ilegalcev

-največja vojaška in gospodarska velesila sveta, mednarodne korporacije odločajo o cenah vseh pomembnih živil, enrg. virov in vseh surovin, WALLSTRETT-največja borza na svetu, določa ceni denarja, obrestnih merah, posojilih..., največji izvozniki žita

2. Posebnosti:

-New York, poslovno, bančno središče sveta

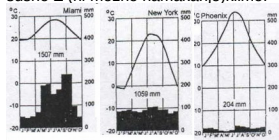
-Skalno gorovje, potresi, vulkani, rudna bogastva, največji kanjon reke Kolorado, park Yellowstone, prelom sv. Andreja

-Florida, ogromna močvirja, živo blato, aligatorji, orkani, tornadi

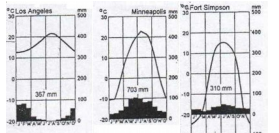
Poselitev v Sr. in J Ameriki

a) izredno redko so poseljeni deli mrzle Kanade in Aljaska, puščavski in visokogorski predeli Skal. gorovja in Antov ter Amazonsko nižavje

b) najgostejša poselitev je predvsem ob obalah, kjer je ugodno podnebje, največja zgoštev je v Kaliforniji, v V obali ZDA, ob reki sv. Lovrenca, splošna gosta poselitev je v Sr. Ameriki, otoški deli v Sr. Am. in V Brazilska obala rudniki dragih kamnov, S del Andov mrtva črta (dead line): meja med vlažno V in sušno Z (ni možno namakanje)klimo.

subtropsko vlažno oceansko puščavsko

sredozemsko oz. Celinsko hladno tezijsko kontinentalno